

Силабус
освітнього компоненту ОК 8

ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА МІНІМІЗАЦІЯ ПОДАТКОВИХ РИЗИКІВ

Назва дисципліни:	Податкове планування та мінімізація податкових ризиків
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	07 Управління і адміністрування
Спеціальність:	071 Облік і оподаткування
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	Облік і оподаткування
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/enrol/index.php?id=831
Рік навчання:	1
Семестр:	2
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра обліку і оподаткування
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Хорошилова Ірина Олександрівна, к.е.н., доцент
Контактний телефон:	(050) 307-97-03
E-mail:	ie_khnahu@ukr.net

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формування у студентів сучасної системи знань з теорії і практики оцінки податкового навантаження, планування податкових розрахунків на майбутній період та пошуку методів їх оптимізації суб'єктів господарювання зокрема підприємств автодорожнього комплексу в рамках діючого законодавства.

Предмет: теоретичні і практичні аспекти податків, податкової системи і податкового адміністрування на підприємствах автодорожнього комплексу на сучасному етапі.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення теоретико-організаційних засад податкового планування;
- засвоєння основних принципів обґрунтування господарських рішень із урахуванням факторів оптимізації податків та податкових ризиків;
- набуття навиків самостійного складання проекту податкового планування.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни як: ОК4 Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні; ОК5 Менеджмент організацій і бізнес-адміністрування

Компетентності, яких набуває здобувач:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.

СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.

СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

СК11. Здатність обробляти облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень та аналізувати можливості мінімізації податкових ризиків на підприємствах автомобільно-дорожнього комплексу.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

ПР08. Обґрунтувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР21. Вміти обробляти облікову інформацію, проводити аналіз щодо можливостей мінімізації податкових ризиків на підприємствах автомобільно-дорожнього комплексу.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК: Прогнозування та планування податкових надходжень	2	0,5
	ПР: Види проектів податкового планування.	2	0,5
	СР: Оцінка ефективності податкової системи в цілому з позиції виконання нею фіскальних завдань	14	18
2	ЛК: Методи прогнозування та планування податкових надходжень	2	0,5
	ПР: Основні класи методів прогнозування та планування податкових надходжень	2	0,5
	СР: Методи прогнозування та планування податкових надходжень	15	19
3	ЛК: Методичні аспекти прогнозування податків і зборів	4	0,5
	ПР: Організація ресурсного забезпечення податкового планування на підприємстві: кадрового, матеріального, інформаційного	4	0,5
	СР: Методика складання та підбір альтернативних проектів податкового планування	15	19
4	ЛК: Організація і методика податкового планування на підприємствах автомобільно-дорожнього комплексу	4	1
	ПР: Податкове планування на підприємствах автомобільно-дорожнього комплексу: сутність, критерії відмінності	4	1
	СР: Організація і методика податкового планування на підприємствах автомобільно-дорожнього комплексу	15	19
5	ЛК: Податкове навантаження суб'єкту господарювання	2	1
	ПР: Види та етапи податкового планування на підприємстві	2	1
	СР: Податкове навантаження суб'єкту господарювання	15	19
6	ЛК: Міжнародне корпоративне податкове планування	2	0,5
	ПР: Категорійний апарат міжнародного податкового планування	2	0,5
	СР: Особливості корпоративного податкового планування	14	18
Разом	ЛК	16	4
	ПР (ЛР, СЗ)	16	4
	СР	88	112

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності): не передбачене.

Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія);
- практичний метод (практичні заняття);

- наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною і нормативною літературою (конспектування, тезування, складання реферату);
- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (розв'язання програмних завдань).

Система оцінювання та вимоги:

Методи та форми оцінювання:

- усний контроль (опитування);
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- метод самоконтролю;
- екзамен;
- реферати;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- виконання та захист практичних робіт;
- стандартизовані тести;

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

1.3 Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання лабораторних робіт.

1.4 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в

першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Екзамен проводиться після вивчення всіх тем дисципліни і складається здобувачами вищої освіти в період екзаменаційної сесії після закінчення всіх аудиторних занять

2 До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни:

- були присутні на всіх аудиторних заняттях (лекції, семінари, практичні);
- своєчасно відпрацювали всі пропущені заняття;

- набрали мінімальну кількість балів за поточну успішність (не менше 36 балів, що відповідає за національною шкалою «3»);

Якщо поточна успішність з дисципліни нижче ніж 36 балів, здобувач вищої освіти має можливість підвищити свій поточний бал до мінімального до початку екзаменаційної сесії.

3 Оцінювання знань здобувачів при складанні екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;

- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

4 Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середньозважена оцінка, що враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання екзамену.

5 Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться за формулою:

$$PK^{екз} = 0,6 \cdot K^{поточ} + 0,4 \cdot E,$$

де $PK^{екз}$ – підсумкова оцінка успішності з дисциплін, формою підсумкового контролю для яких є екзамен;

$K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю (за 100-бальною шкалою);

E - оцінка за результатами складання екзамену (за 100-бальною шкалою).

0,6 і 0,4 – коефіцієнти співвідношення балів за поточну успішність і складання екзамену.

6 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

6.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

6.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;

- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;

- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів

- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;

- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів

- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;

- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

6.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

7 Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.	

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_0-02.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Базова література

1.1 Самусевич Я. В., Височина А. В. Податкове планування та основи податкової оптимізації: навч. посібник. Суми, 2021. 344 с.

1.2 Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI зі змін та доп.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

1.3 Паранчук С. В., Мороз А. С., Червінська О. С., Синютка Н. Г. Податковий менеджмент: навч. посібник. Львів: Нац. ун-т «Львівська політехніка», 2017. 296 с.

1.4 Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Лучишин Л. М., Оліховський В. Я. Податки. Оподаткування. Податкове планування. Львів: ЗУКЦ, 2017. 512 с.

1.5 Оліховська М. В., Лелик Л. І., Оліховський В. Я. Менеджмент організацій: навч. посібник. Львів: ТОВ «Ліга-Прес», 2018. 392 с.

1.6 Митний Кодекс України від 13.03.2012 Р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

1.7 Яловий Г. К. Податкова політика в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. URL: <http://economy.kpi.ua/uk/node/371>.

1.8 Колісніченко К. В. Основні характеристики податкових ризиків Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. URL: <http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file>

1.9 Офіційний веб-сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>

1.10 Левченко Н. М., Книш Я. В. Бюджетування податків на підприємстві. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2010_35/Zm/22PDF.pdf

2. Допоміжна література

2.1 Корецька С. О. Планування розвитку податкового потенціалу підприємств на основі комплексного URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=722>

2.2 Кир'язова Т. О. Податкові пільги: проблеми застосування та напрями їх вирішення. *Економіка. Фінанси. Право*. 2018. № 1. С. 16–23.

2.3 Ковальчук К. Ф. Дослідження сучасних проблем у сфері уникнення подвійного оподаткування. *Проблеми економіки та політичної економії*. 2018. № 1. С. 260–270.

2.4 Матвійчук М. О. Оптимізація рівня податкового навантаження на суб'єктів господарювання в Україні. *Молодий вчений*. 2018. № 1. С. 926–929.

2.5 Хорошилова І. О. Шлях євроінтеграції України – податкове реформування. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*: зб. наук. праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Харків: ХНАДУ. 2018. № 1 (20). С. 162–172.

2.6 Хорошилова І. О., Байдала В. В. Вплив економічної кризи на політику держави в оподаткуванні підприємств. *Обліково-фінансові аспекти підприємницької діяльності*: зб. наук. праць за матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 29 травня 2020 року). Харків: ХНАДУ, 2020. С. 39–41.

2.7 Хорошилова І. О. Ефективність змін в оподаткуванні, вплив на діяльність підприємств *Актуальні напрями модернізації бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в Україні*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23 трав. 2018 р. Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. Харків: Смугаста типографія, 2018. С. 237–239.

2.8 Хорошилова І. О. Вплив змін в оподаткуванні на діяльність підприємств в Україні *Вісник НТУ «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки)*: зб. наук. праць. Харків: НТУ «ХПІ». 2018. № 15 (1291). С. 129–132.

2.9 Болдовська К. П., Костенко Ю. О., Хорошилова І. О. Теоретичні аспекти податку на прибуток підприємств як облікової категорії. *Економіка та суспільство*. 2021. № 33.

2.10 Хорошилова І. О. Роль податку на прибуток підприємств в формуванні бюджету країни. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*: зб. наук. праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Харків: Стиль-Издат, 2021. № 2 (27). С. 196–204.

3. Додаткові джерела:

3.1 Нормативні акти України URL:<http://www.nau.kiev.ua>

3.2 Бухгалтер 911 : портал для бухгалтера. Все про бухгалтерський облік, оподаткування і звітність : веб-сайт. URL: <http://buhgalter911.com/>

3.3 Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна газета : веб-сайт. URL: <http://vobu.ua/>

3.4 Платформа Ліга: Закон : веб-сайт. URL: <http://www.ligazakon.ua/>

3.5 Офіційний веб-портал Верховної ради України : веб-сайт. URL: <http://rada.gov.ua/>

3.6 Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

3.7 Податки та бухгалтерський облік. Інформаційно-аналітичний журнал : веб-сайт. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/>

3.8 Журнал «Податкове планування» URL:<http://nalogovnet.com>

3.9 Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com>

3.10 Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Розробник (розробники)
силабусу навчальної дисципліни

Ірина ХОРОШИЛОВА

Гарант освітньо-професійної
програми

Тетяна КОВАЛЬОВА

Завідувач кафедри

Тетяна КОВАЛЬОВА